

Raadsinformatiebrief 63

Financien en control

Helmond, 28 oktober 2014
Onderwerp: Septembercirculaire 2014

Ons kenmerk: 1499006157
Uw kenmerk:

Doorkiesnr.:
Uw brief d.d.:

Geachte raadsleden,

Onlangs is de begroting 2015 aan u aangeboden. In deze begroting is zoals aangegeven, nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire. Vandaar dat u hierbij afzonderlijk over ontwikkeling van het gemeentefonds voor de komende jaren wordt geïnformeerd.

Ten opzichte van de meicirculaire 2014 zijn er wijzigingen geweest die een negatieve uitwerking hebben op de uitkering voor onze gemeente in 2014 (lagere uitkering € 644.000), nagenoeg neutraal zijn in 2015 en vanaf 2016 stijgt de uitkering weer met € 104.000 in 2016, € 285.000 in 2017 en € 258.000 in 2018. Bij de jaarverantwoording 2013 werd al een korting voor 2014 verwacht en er is € 800.000 beschikbaar gehouden.

De mutaties op het gemeentefonds voor de afzonderlijke componenten (algemene uitkering, integratie-uitkering sociaal domein en overige integratie- en decentralisatieuitkeringen) worden per onderdeel toegelicht.

1. Algemene uitkering

Het gemeentefonds ontwikkelt zich voortdurend. In de septembercirculaire zijn de volgende mutaties opgenomen:

1.1 *Ontwikkeling van de uitgaven op rijksniveau*

Het gemeentefonds ontwikkelt zich mee met de uitgaven op de departementen. Dit volgens het systeem 'samen de trap op, samen de trap af', waardoor wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed hebben op de omvang van de algemene uitkering. Het grootste deel van de lagere uitkering in 2014 is een gevolg van een lagere loon- en prijsstijging dan eerder landelijk verwacht. Ook zijn de kosten voor kinderopvangtoeslag lager dan eerder geraamd. Vanaf 2016 is de verwachting dat de uitgaven weer stijgen door leningen uit hoofde van studiefinanciering en hogere kosten voor asielzoekers.

1.2 *Aanpassing maatstaven*

Bij de raadinformatiebrief behorende bij de meicirculaire is reeds aangegeven dat ook de ontwikkeling van de maatstaven van invloed is op de uitkering van het gemeentefonds. Bij deze septembercirculaire is met name de ontwikkeling van de aantallen bijstandsontvangers van grote invloed. Waar in mei landelijk nog een forse stijging voorzien werd door het CBS zijn deze verwachtingen behoorlijk neerwaarts bijgesteld. Weliswaar loopt het aantal bijstandsontvangers nog steeds op, echter minder snel dan eerder werd verwacht. De nieuwe prognoses sluiten aan bij de verwachte ontwikkeling van het aantal bijstandsontvangers in Helmond.

Ook de mutatie van het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) leidt tot een aanpassing. Vanaf 2015 is een plafond ingesteld voor declaraties bij het BCF. Bij lagere declaraties worden onbenutte middelen aan het gemeentefonds teruggegeven en hogere declaraties leiden tot kortingen. Bij de septembercirculaire 2013

is een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van het BCF en het bijbehorende plafond en nu blijkt dat de ruimte onder het plafond is afgenomen. Dit leidt tot een verlaging van het gemeentefonds.

Daarnaast wordt voor de onderdelen Burgerzaken Basisregistratie Personen en implementatieondersteuning modernisering Gemeentelijke Basisadministratie (mGBA) de algemene uitkering verlaagd en ten gunste van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) die voor de uitvoering zorg gaat dragen.

De bij 1.1 en 1.2 genoemde mutaties leiden ten opzichte van de meicirculaire 2014 tot de volgende bijstelling:

	2014	2015	2016	2017	2018
Bijstelling ruimte gemeentefonds	-/- € 644.000	-/- € 2.000	€ 104.000	€ 285.000	€ 258.000

Zoals vermeld in de inleiding hebben we bij de jaarverantwoording 2013 rekening gehouden met een neerwaartse bijstelling van het gemeentefonds van € 800.000 in 2014. Hiermee kunnen we het tekort van 2014 compenseren.

Het voordeel in de jaren 2016 – 2018 is incidenteel in deze jaren. Vanaf 2019 wordt door het rijk namelijk weer een extra korting van € 60 miljoen doorgevoerd in verband met 'schaalvergroting' bij gemeenten. Het rijk zet in op grotere gemeenten of samenwerking tussen gemeenten, waardoor besparingen ontstaan door het verminderen van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. In de jaren 2015 tot en met 2018 is hiervoor al een jaarlijkse korting van € 60 miljoen doorgevoerd en de totale korting zal uiteindelijk oplopen tot € 975 miljoen in 2025. Als gevolg van de extra korting in 2019 zal de gemeente Helmond vanaf 2019 rekening moeten houden met een lagere uitkering van € 300.000.

2. Integratie-uitkering Sociaal domein

Door het kabinet is besloten dat de tijdelijke bestedingsvoorwaarde die verbonden was aan het deelfonds Sociaal Domein vervalst. Dit betekent dat de middelen geheel vrij te besteden zijn, waardoor gemeenten maximale vrijheid hebben om -binnen de kaders van de wetgeving- eigen afwegingen te maken. Hierdoor verandert de uitkeringsvorm waarmee de nieuwe middelen worden verstrekt. Vanaf 2015 zullen de middelen voor drie jaar verstrekt worden via één integratie-uitkering Sociaal domein. Ons uitgangspunt is dat deze middelen voor Helmond ook nodig zijn voor de taken die voortkomen uit de decentralisaties.

Bij de septembercirculaire is de volgende uitsplitsing gemaakt van de bedragen van de integratie-uitkering Sociaal domein op landelijke niveau:

Landelijk (x € 1 miljard)	2015	2016	2017	2018	2019
Jeugd	3,9	3,8	3,7	3,7	3,7
Wmo 2015	3,5	3,7	3,6	3,6	3,6
Participatie	2,9	2,7	2,5	2,4	2,3
Totaal septembercirculaire	10,3	10,2	9,8	9,7	9,6

De verdeling van de integratie-uitkering Sociaal domein is ten opzichte van de meicirculaire 2014 licht gewijzigd en is voor Helmond in 2015 als volgt:

	Meicirculaire 2014	Septembercirculaire 2014
• WMO totaal waarvan:	€ 27.405.000	€ 27.325.000
aandeel Helmond	€ 11.808.000	€ 11.728.000
aandeel centrumgemeente	€ 15.597.000	€ 15.597.000
• Jeugdzorg	€ 26.855.000	€ 26.855.000
• Participatie	€ 25.314.000	€ 25.787.000

Vanaf 2016 is een nieuw objectief verdeelmodel voor het budget WMO ontwikkeld. Dit model bestaat uit twee modellen; één voor alle gemeenten en één voor de verdeling van het budget beschermd wonen over de centrumgemeenten. In de septembercirculaire is het resultaat van het objectieve verdeelmodel vanaf 2016 opgenomen. Hieruit blijkt dat wij als gemeente € 11.581.000 ontvangen en als centrumgemeente € 16.250.000 (totaal € 27.831.000). Voor beide modellen is sprake van een ingroeipad en dit zal worden opgenomen in de decembercirculaire 2014.

De afronding van het objectieve verdeelmodel voor jeugd is voor dit najaar voorzien.

3. Integratie- en decentralisatieuitkeringen

In onderstaande tabel zijn de mutaties op de integratie- en decentralisatieuitkeringen ten opzichte van de meicirculaire 2014 opgenomen. De beschikbare middelen uit deze uitkeringen worden ingezet voor de betreffende beleidsterreinen en kortingen worden ook doorvertaald naar de beleidsterreinen:

	2014	2015	2016	2017	2018
WMO	€ 142.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Maatschappelijke opvang	- € 13.000	- € 12.400	- € 12.400	- € 12.400	- € 12.400
Indexering Centra voor Jeugd en Gezin	- € 2.600	€ 9.300	€ 9.300	€ 9.300	€ 9.300
Gezond in de Stad		€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	
Vrouwenopvang		- € 9.400	€ 31.200	€ 32.700	€ 34.000
Eenmalige koopkrachttegemeetkoming	€ 415.000				

De mutaties op de WMO, maatschappelijke opvang, Centra voor Jeugd en Gezin en vrouwenopvang zijn het gevolg van een actualisatie van de berekeningsmaatstaven die gebruikt worden voor de verdeling van de decentralisatie-uitkeringen over de gemeenten.

Met ingang van 2015 worden de middelen voor de Zichtbare Schakel toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad. Dit betekent een ophoging van € 27.000. Het rijk stelt wel de voorwaarde dat gemeenten meedoen aan het stimuleringsprogramma 'Gezond in...' en dat de middelen ingezet worden voor de lokale aanpak van gezondheidsachterstanden. Om in aanmerking te komen voor deze extra middelen heeft onze gemeente een aanvraag ingediend, waarna in de decembercirculaire de definitieve uitkering wordt opgenomen.

Huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum hebben in 2014 recht op een koopkrachttegemeetkoming. Voor de uitkering en uitvoering wordt eenmalig € 414.713 ontvangen.

In het regeerakkoord is afgesproken dat het budget voor huishoudelijke hulp wordt gekort met € 1,1 miljard. Later is dit verlaagd naar € 610 miljoen wat gesplitst is in € 465 miljoen vanaf 2015 en aanvullend € 145 miljoen vanaf 2016. De verlaging van de 1^e tranche in 2015 heeft voor de gemeente Helmond tot gevolg dat het budget verlaagd is met ruim € 2,2 miljoen. Hierover hebben we u geïnformeerd bij de raadsinformatiebrief behorende bij de meicirculaire 2014. De 2^e tranche van € 145 miljoen was in mei nog niet verwerkt en ook in deze septembercirculaire is de verlaging nog niet meegenomen. Naar schatting zal de uitkering WMO voor Helmond vanaf 2016 nog met € 800.000 dalen. Dit zal in een volgende circulaire duidelijk worden.

Om de vraag naar huishoudelijke hulp te stimuleren en daarbij zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden wordt zowel in 2015 als in 2016 € 75 miljoen per jaar extra beschikbaar gesteld voor een huishoudelijke hulp toelage. Ook hiervoor wordt door onze gemeente een aanvraag ingediend en in de decembercirculaire wordt de verdeling over de gemeenten opgenomen.

Tot slot

Uiterlijk in de meicirculaire 2015 zullen we worden geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de tweede fase van het groot onderhoud gemeentefonds.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester

de secretaris

